

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Syntagma Iuris || Vniversi, Atqve Legvm || Pene Omnivm
Gentivm, Et || Rervm Pvblicarvm Præcipvarvm,||**

Grégoire, Pierre

Francofurti ad Mœnum, M.D.XCIX.

VD16 VD16 G 2999

21 de Annatis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-97739](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-97739)

De Decimis parochis debitis, & earum institutione. Cap. 22.

qui statuit solui decimas a sacerdotibus possidentibus pro rata pretii, quod a venditione vel locatione fructuum acceperunt, in ca. 1. §. declaramus autem, de decim. in extrava. communib. subductis etiam sumtibus, qui in colligendis & excolendis fructibus impenduntur, in hac singulariter decima, dicit Clement. 1. §. in siluendo. Cui tamen sancti harypa quotidianæ obstitunt. Quo tempore cessare potius debeat tunc privilegium, quod onerosum & durum nimis sit, cap. suggestum, de decimis, cap. quid per nouale, de verborum significat. Et quando alteri subueniri non potest sine alterius latione, iustus est alterum non iuuare, quam alium lædere, cap. denique, 1. §. qualis, 5. caso, primum. 2. 2. quæst. 2. Nam hoc natura introductum, ne quis cum alterius iniuria locupletetur, l. nam hoc natura de condic. in debuit. l. iura natura. de regul. iur. in P. Quocirca & Clemens V. Pontifex maximus, in concilio Vienne si modum exigendi has decimas statuit, vt secundum taxationem communem & consuetam beneficiorum in locis vbi sunt, exigantur in pecunia seu moneta vsitata in eo loco, non in fructibus, Clement. 1. §. est autem, de decim. in Extrava. communib. neve exactores decimarum, pignoris, vel distractionis gratia capiant libros, calices, & alia ornamenta ecclesiis deputata; Clem. 2. de decim. in Clem. Notat interpres gloss. fin. in d. Clem. 2. de decimis, & in declarationibus concilii contineri, ne qui non soluant decimas, per secularium cogantur potestatem: nisi non soluentis tanta esset rebellio vt opus fuerit illius auxilium implorare, ob ecclesiasticæ censuræ contentum.

10. §. Declarauit Pontificus octauus, quæ beneficia immunita sunt a decimis istis, propria constitutione, in cap. 1. de decim. in Extrava. com. lib. 3. Arque eximit ab illis, fructus leprosiarum & hospitalium, quibus pascuntur infirmi & pauperes: Monialium & aliorum regularium fructus, vitæ illorum deputatos. Seculares & clericos, quorum anni fructus non excedunt summam septē florenorum: Item xenia prelati & aliis personis ecclesiasticis facta. Excipit quoque a decima hæc eos qui pensiones accipiunt a beneficiis pro iusta mercede, seu pro remuneratione obsequii præstiti vel præstandi, atque pro illis eadem præstare debere tradit, qui pensiones dant, d. extrava. 1. §. de p'scrib. fagnorum, de decim. ver. si autem personis. Item & ea immunita sunt, quæ pro visitatione seu procuracione in vicualibus præstantur prelati, pro quibus & soluit qui dat, non qui accipit. Item cautum, ne soluantur de oblationibus & elemosynis quæ sunt in opus fabricæ ecclesiasticæ, de extrava. 1. §. de elemosyn. nec de redditibus confratriarum, d. Clement. 1. §. similit. nec de similibus, vide gloss. in cap. 2. in verb. si beneficiorum, de decim. ap. Cle. Rex quoque; nolter sancit 23. Aprilis 1548. Senatores magni concilii clericos, eximi ratione beneficiorum a contributione harum decimarum, nisi abbas vel episcopus possiderent.

11. §. Solui tamen ab aliis debent, etiam de fructibus, ex quibus sunt quotidianæ distributiones, ex Clem. 1. §. & quis non occurrat.

12. de decimis in extrava. communib. Porro, si inuenio vsum harum decimarum aliquando inter regum gentiliū fraudes & technas: veluti cum Chabrias Arheniensis Iaconi Ægyptiorum regi bellum gerenti, & pecuniis indigenti consuluit, vt aliquis diceret sacerdotibus oportere tum ex sacris nonnulla, tum etiam sacerdotum multitudinem sacris iniuriarum, submoueri propter impensam: quod audientes sacerdotes, cum vellent omnes penes se quisque sacrum manere, pecunias tam communes quam priuatas adferabant: Verum is, vbi ab omnibus accepit, tum iussit illis imperati decimam duntaxat partem eius, quæ ante hæc soliti essent, tam in seipsum, quam in sacrum impendere: reliquis vero nouem partes, sibi ipsis foenerarentur, donec quod aduersus regem Persarum gerebatur bellum finem acciperet, Arist. lib. 2. Oeconom.

De Annatis. Cap. 21.

1. Decima quædam date a ministris ecclesie summis sacerdotibus ex decimis Ecclesiasticis.

Alia tamen sunt decimæ, quæ a ministrorum seu Leuitarum portionibus, seu ex eorum decimis dabantur sacerdotibus, D. Hieron. super Ez. eob. in c. 1. de decim. seu summo sacerdoti. Sic enim scriptum est præceptum Dei, sicut Leui dedi omnes decimas sicut actis, Num. c. 18. in possessionem pro ministerio, quo seruiunt mihi in tabernaculo sacerdotis. Et paulo post, præcipe Leuitis atq. denuntia, cum acceperitis a filiis israel decimas, quas dedi vobis, & primitias eorum, afferte domino, id est, decimam partem decimæ, vt reputeur vobis in oblationem primitiuarum, tam de arvis, quàm de vrbicularibus: & de vini, & quorū accipitis primitias afferte domino, & date ea Aaroni sacerdoti.

1. Decima quid.
2. De institutione decime huius.
3. Præstatione decime, bona & opes crescere, & non præstationis, mala.
4. Quis, & quomodo inter Christianos decimas distribuerit sacerdotibus.
5. Decimas etiam suorum deorum sacerdotibus soluisse gentiles exemplis docetur.
6. Vnicuique damnata sententia de decimis adimentis prelati ob illorum vitia.
7. De decimis soluentis lege Francica.

Decimæ tamen, quæ a Christianis præbentur, communi iure, sunt omnium bonorum legitima quæstorum quota pars, Deo diuina constitutione debita, secundum Cardinalem, Cardinalis, consil. 26. Quæ finitio sequentibus abunde explicatur. Primum etenim institutio decimarum, quæ præbentur vitis cultui diuino Deique ministerio assidue, noua non est: sed ab omni tempore. §. Sub t lege nature namque soluta: a piis vitis sunt: vt Abraham sacerdoti Dei altissimi Melchisede cho, ex manibus omnibus hostium deuictorum dedisse fertur, Genes. 14. ad Hebr. 7. Dixitque Iacob ad Deum, cunctorum que dederis mihi, decimas offeram tibi, Gen. 28. In lege Moysi, primitias & decimas tuas, inquit Deus, non rardabis offerre, Exod. 22. Et rursum, omnes decime terre, sive de pomis arborum, sive de frugibus, domini sunt, & illi sanctificatur, Leuit. 27. Omnium decimarum bouis, & ouis, & capra, quæ sub pastoris virga transiunt, quicquid decimum venerit, sanctificabitur domino: Non eligitur nec bonum nec malum, nec altero commutabitur: si quis mutauerit, & quod mutatum est, & pro quo mutatum est sanctificabitur domino. Hanc portionem sibi Deus retinuit ex rebus, non quod illis egeat, quia omnis illius sunt, & nullus indigus est, & ipse hac ratione ait, Psal. 49. Non accipiam de domo tua vitulos, neq. de gregebus tuis hircos: quoniam meæ sunt omnes fera siluaris, iumenta, in montibus & boues, cognoui omnia volatilia caeli, & pulcritudo agri mecum est, &c. Verum in signum dominici iuperioris voluit sibi solui, non ad præmium, sed ad honorem, e. decima. 16. q. 1. c. 1. in 2. de decim. quo lætatur Deus veluti auctor & largitor bonorum fideli obsequio declaratus. §. Accedit tamen ideo pie decimas largientibus bonorum incrementum, Malach. 3. vt contra, subrahentibus, veluti ingratas & perfidas dispensatoribus, qui talem eum profiteri nolint, & quæ habent admittit, & quod non datur Christo, capit sicut, c. maiores. 16. q. 7. d. c. decima. 16. q. 1. Et Rabi Hebræorum dicunt, in Pirke abot seu in capitulis patrum, c. 3. מַגְּנֵת סֵרוּתוֹ שֶׁל אֱלֹהִים, magne serot seiag ligno ser, id est, decimas esse septem diuitiis, ne vide licet defluant. Et rursum, tradit septem genera pecnarum venire in mundū, propter septem potissimas præuarcationes: cum scilicet quidam decimas pendunt, quidam non pendunt. Et tum ingratis famas ob prohibitam pluuiam: cum vero alii esuriunt, alii satuti sunt, efficientes vt non redantur decimæ, tum certe famas, quæ ex tumultu seu seditione, & quæ ex prohibita pluua venit, &c. in Pirke abot. c. 5. Persuasum & Ethnicis ex decimis oblati Deo, quem tamen verum non colebant, augeri opes. Sicut narrant Herculem priscum in Euandriæ ara decimas soluisse, & in foro boario, illi aræ proximo, etiã ex voto posteritatem fecisse decimam, atq. receptã opinionem, vt qui veller diues fieri, solueret decimas Herculi. Et hinc M. Luculli factas opes, Plutarcb. in proble. 17. Pomp. Latius, si de sacerdotiis, dum agit de Pinariis & Potitiis, Macrobius lib. 3. Saturn. c. 12. quoq. re. titimonia M. Terentii Varronis in ea satyra, quæ inscribitur de re rustica, maiores ait solitos decimam Herculi vouere, nec decem dies intermittere, quin pellicerent populum ad æp'ia, & cū corona laurea dimitterent cubitum, Et Sylla ex vniuersis fortunis decimam Herculi sacrificauit, Plutarcb. in sine vita Sylla. Vocat Plautus in Trinumo hanc decimam, partem Herculanæam. Mihi detraxi, inquit, partem Herculanæam. Et ipse quoque meminit ex voto & Herculi decimam dari in slichio.

13. de decimam partem ex voto Herculi Polluceam. Ex quibus mihi etiam constare videatur, decimam partem, non quidem ex lege gentiliū a quibuscunq. aliquando & sibi debitam: sed ex voto, quod inducebat obligationem, vt ait Vlpianus, in l. 2. §. si de pollicit. lib. 50. P. rit. 12. Sicut & ante legem scripta, a Mote traditam, nulla alia videbatur decimarum exactio potestata, quam ex voto, vt liquet ex cap. 14. & 28. Geneseos, sacerdotibus